

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю
в онлайн-режимі за допомогою
системи Microsoft Teams**

(Тернопіль, 20-21 травня 2021 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи microsoft teams (Тернопіль, 20–21 трав. 2021 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 592 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

3. Hlushko, N. L., Lenchuk, T. L., Matskevych, V. M., & Mytsyk, Y. O. (2020). Можливості педагогічного використання дистанційної системи навчання у позааудиторній самостійній роботі. Медична освіта, (4), 10–13. https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/med_osvita/article/view/10859

4. Ковальська К.Р. Дистанційне навчання як перспективна форма розвитку предметно-орієнтованих професійних компетентностей учителів [Електронний ресурс] / К.Р. Ковальська // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2009 р. – Вип. 2(10). – Режим доступу до журн.: <http://www.ime.eduua.net/em10/emg.html>

5. Абаев Ю. К. Логика врачебного мышления / Ю. К. Абаев // Медицинские новости. - №1. – 2007. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mednovosti.by/journal.aspx?article=121>

6. Абаев Ю. К. Клиническое мышление : учеб.-метод. пособие / Ю. К. Абаев. – Минск : БГМУ, 2008. -60 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

**Апельханс О. Л., Нескоромна Н. В., Кошельник О. Л.,
Чеботарьова С. О.**

Одеський національний медичний університет

Вступ. Пандемія COVID – 19 зачепила усі сторони суспільного життя, і вища медична освіта не стала винятком. Впровадження в Україні обмежувальних заходів у зв'язку з пандемією, як для студентів, так і для викладачів, стало вимушеним кроком пошуку нових інноваційних форм та способів навчання.

Основна частина. При переході на дистанційне навчання постало завдання перенесення основних принципів побудови практичного заняття в нові реалії та пристосування їх до інтерактивних умов викладання [1].

Дистанційне навчання, як навчання в ізолюваному варіанті, має певні позитивні сторони; однак неможливо не визначити деякі негативні моменти.

До плюсів навчання «на відстані» можна віднести:

– Необмежений доступ до різноманітних учбових ресурсів (за наявності мережі Internet);

- Можливість мобільного пристосування до будь-яких вимог та потреб студентів;
- Навчання у звичайних умовах та у зручний час;
- Свобода вибору місця, часу, темпу та пріоритетності матеріалу навчання;
- Необмежений доступ до найрізноманітніших учбово-методичних та наукових фондів;
- Залучення широкої аудиторії бажаючих;
- Можливість індивідуального підходу до кожного студента;
- Заохочування самостійною позааудиторною роботою;
- Розкриття індивідуальних здібностей кожного студента.
- Із мінусів дистанційного навчання можна перерахувати:
 - Відсутність соціальної взаємодії «викладач-студент», «студент-студент»;
 - Досить низький рівень володіння сучасними платформами інтерактивних мереж;
 - Відсутність опанування практичними навичками, які вкрай важливі особливо у медицині;
 - Занадто значний відсоток позааудиторного навчання, що має досить негативний вплив на практичну соціальну діяльність студентів-медиків;

– Дуже низька мотивація та захоплення студентів учбовим процесом.

Водночас, за допомогою сучасних мультимедійних технологій, дистанційне навчання набуло значної відкритості та прозорості. Але відсутність безпосереднього контакту та проблема ідентифікації особистості студента висвітлює труднощі, які пов'язані із визначенням самостійності виконання студентами завдань чи розв'язання тестів.

Дистанційне навчання в умовах карантину посіло важливе місце на ринку сучасної освіти і є досить дієвим за умов сучасних реалій [2].

На кафедрі нормальної та патологічної клінічної анатомії Одеського національного медичного університету напрацьований досить вагомий запас учбово-методичного та наочно-оглядового матеріалу задля якісного проведення навчального процесу. Численні презентації практичних занять та лекцій, тестові завдання з бази «Крок-1», сучасні відеоматеріали, електронні бази патоморфологічних препаратів та електроннограм сприяють якісній фаховій підготовці студентів.

На кафедральному сайті університету завантажені всі необхідні документи, робочі програми, силабуси, плани лекцій, практичних занять,

питання до самостійної роботи. Студенти мають доступ до контрольних питань, тестових завдань, методичних рекомендацій сучасної учбової та наукової літератури.

Кафедра нормальної та патологічної клінічної анатомії ОНМедУ застосовує усі відомі доступні дистанційні методи навчання, адаптовані до проведення освітнього процесу в сучасних умовах. Впроваджено в роботу кафедри спілкування зі студентами за допомогою онлайн платформ Zoom та Microsoft Teams, які додають можливість участі в конференції одночасно цілої групи студентів.

Звичайно важливим аспектом викладання анатомії людини є препарування та робота з анатомічними препаратами. На кафедрі створена об'ємна база фото та відеооглядів наочних сухих та вологих препаратів. Всі демонстраційні препарати пронумеровані, мають детальні ознаки та підписи державною та латинською мовами. Постійне застосування бази під час практичних занять та у презентаціях лекцій сприяє досить наочному і детальному вивченню будови органів та анатомічних утворень навіть за наявності тільки візуального контакту.

Доцільність використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес під час вивчення морфологічних дисциплін, може бути зумовлена ретельним формуванням інформаційно-змістового і ілюстративно-наочного компонента лекцій. Використання сучасних електронних засобів у викладанні підвищує ефективність сприйняття навчального матеріалу студентами.

Висновок. Таким чином, визначені умови сьогодення, викликані пандемією, не тільки сприяють виведенню навчального процесу на новий рівень, але й створюють вкрай важливі нові можливості для розвитку та оволодіння сучасними методами дистанційної роботи із використанням новітніх технічних приладів.

Література

1. Кошельник О.Л., Попов О.Г., Холодкова О.Л. Сучасні методи вивчення морфологічних дисциплін // Актуальні питання клінічної анатомії та оперативної хірургії: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 75р-річчю від дня народження професора В.І.Проняєва ; Чернівці, 24-25 березня 2016 р.: тези доп. Чернівці, 2016. – С.138 – 139.
2. Опыт использования электронных ресурсов в преподавании патологической анатомии / О. Н. Гуськова, Н. Е. Серова, И. А. Лаврентьева [и др.] // Морфология. 2019. Т. 155, № 2. С. 94. – Библиогр.: с. 151 (19 назв.)

ЗМІСТ

Корда М. М., Шульгай А. Г., Машталір А. І., Черноמידз А. В. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ВИМУШЕНИЙ ЗАХІД ЧИ ВИМОГА ЧАСУ (НА ПРИКЛАДІ ТНМУ).....	3
Абатуров О. Є., Кривуша О. Л., Нікуліна А. О ПРОБЛЕМИ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.....	14
Абросімов Ю. Ю., Світлицький А. О., Чернявський А. В., Вовченко М. Б., Щербakov М. С. СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ.....	17
Александрова К. В., Шкода О. С., Черчесова О. Ю., Макоїд О. Б. ДОСВІТ ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКТУ MS CLASSNOTE У ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ЗДМУ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	19
Александрова О. О., Вишницька І. В., Образенко М. С. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ».....	21
Алекперова Н. В., Сахнацька Н.М. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ».....	22
Антипенко О. М., Ставицький В. В., Воскобойнік О. Ю., Коваленко С. І. ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН «ОРГАНІЧНА ХІМІЯ» І «БІООРГАНІЧНА ХІМІЯ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ. ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	26
Апакіца В. В. ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	35
Аппельханс О. Л., Нескоромна Н. В., Кошельник О. Л., Чеботарьова С. О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	37
Ащеулова Т. В., Кочубей О. А., Ситіна І. В., Компанієць К. М. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ХНМУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE.....	40
Ащеулова Т. В., Ситіна І. В., Кочубей О. А. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «СЕСТРИНСЬКА ПРАКТИКА» У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ. ВЛАСНИЙ ДОСВІД.....	41
Бабенко В. І., Совгіря С. М., Винник Н. І., Ніколенко Д. Є., Филенко Б. М., Ройко Н. В. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИВЧЕННІ ПАТОМОРФОЛОГІЇ.....	43
Бабінець Л. С., Боровик І. О., Боцок Н. Є. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА-СІМЕЙНА МЕДИЦИНА» НА ДОДИПЛОМНОМУ РІВНІ.....	49
Бабінцева А. Г., Годованець Ю. Д., Годованець О. С., Попелюк Н. О., Петров В. А. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ-НЕОНАТОЛОГІВ ТА ДИТЯЧИХ АНЕСТЕЗІОЛОГІВ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	51